

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної
роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ЕКОНОМІКА БІЗНЕСУ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітня програма «Міжнародний бізнес»

Статус дисципліни обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Розробник:
к.е.н., доцент

Аліна ЛИТВИНЕНКО

Завідувач кафедри
міжнародних
економічних відносин

Ірина ОТЕНКО

Гарант програми

Наталія ПАРХОМЕНКО

Харків
2023

ВСТУП

Поглиблення міжнародної співпраці дозволяє використовувати світовий досвід щодо здійснення економічної діяльності. Це обумовлює зростання ролі економіки бізнесу та її вивчення в контексті розвитку сучасної економіки. В умовах формування та розвитку ринкових відносин сучасної економіки ринок з його товарно-грошовими відносинами постає глобальним сучасним процесом між учасниками у міжнародному бізнес-середовищі.

Економіка бізнесу є головним структуроутворюючим елементом економіки конкурентоспроможної держави у світовому господарстві. В сучасному бізнесі зосереджені найбільш кваліфіковані кадри, вирішуються питання раціонального використання ресурсів, високопродуктивної техніки, технології, створюються продуктові компанії на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності.

Метою викладання дисципліни є формування системи знань, вмінь і практичних навичок щодо теоретичних засад та методико-практичного інструментарію економіки бізнесу з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

Завданнями навчальної дисципліни є формування у здобувачів загальних знань про стан досліджень міжнародного бізнесу, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови у бізнес-середовищі, а також розробку стратегії щодо управління персоналом міжнародної компанії, маркетингової, конкурентної, інноваційної, фінансової діяльності з урахуванням напряму діяльності суб'єкта міжнародного бізнесу та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 292 «Міжнародний бізнес» освітньої програми «Міжнародний бізнес» всіх форм навчання.

Об'єктом вивчення дисципліни є процес визначення функціональних особливостей та взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня, обґрунтуванні доцільності створення нового бізнесу у міжнародному бізнес-середовищі за допомогою вивчення інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня, рекомендацій з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища, застосуванні економічних, юридичних та дипломатичних методів та засобів їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

Предметом навчальної дисципліни є принципи, форми і методи, що дозволяють розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, а також у процесі бізнес-діяльності, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
PH 4	ЗК10
	СК9
	СК5
PH 5	СК9
PH 8	СК11
PH 10	СК8
PH 15	ІК
PH 11	
PH 12	СК11
	СК15
PH 15	СК8
	ЗК1
PH 16	ЗК1
PH 17	СК13
PH 19	СК9
	СК 12
PH 20	СК8, СК10
PH 22	СК10
PH 23	СК10
	СК9
PH 26	СК8
	СК10
PH28	СК19

де, ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових

ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК 10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

СК 13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК 19. Здатність аналізувати базові мікро- та макроекономічні моделі, сучасні макроекономічні підходи до аналізу економіки, принципи поведінки економічних суб'єктів в умовах глобального середовища.

РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

РН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування

РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

РН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

РН 17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

РН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

РН 20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

РН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

РН 26. Управляти міжнародним бізнесом, формувати, розробляти та реалізовувати стратегії щодо управління персоналом міжнародної компанії, маркетингової, конкурентної, інноваційної, фінансової діяльності та інші з урахуванням напряму діяльності суб'єкта міжнародного бізнесу, враховуючи пріоритети смарт-спеціалізації Харківського регіону.

РН 28. Аналізувати базові мікро- та макроекономічні моделі, сучасні макроекономічні підходи до аналізу економіки, принципи поведінки економічних суб'єктів в умовах глобального середовища.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні засади структури економіки бізнесу та концепція бізнес-функціонування з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

Тема 1. Сутність економіки бізнесу, його структура та функції на міжнародному рівні.

Сутність, функції, суб'єкти та об'єкти ринку міжнародного бізнесу. Основи сутності економіки бізнесу. Розвиток бізнес відносин у міжнародних економічних відносинах. Характеристика структури ринку діяльності суб'єкта міжнародного бізнесу, враховуючи пріоритети Харківського регіону. Характеристика продукції на міжнародному рівні.

Тема 2. Бізнес та підприємництво. Види та організаційно-правові форми.

Сутність та історичний розвиток понять «бізнес» та «підприємництво». Функції та умови суб'єктів міжнародного бізнесу. Організаційні основи та особливості створення бізнес-ідеї. Основи підприємницької діяльності. Зовнішнє середовище функціонування суб'єктів підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємництва та їх порівняльна характеристика. Основи оподаткування суб'єктів міжнародного бізнесу та оцінка безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці з урахуванням напряму діяльності.

Персонал (формування команди) суб'єкту міжнародного бізнесу. З яких спеціалістів складається продуктова команда. Основні патерни та динаміка взаємодії між різними членами команди. Основи менеджменту команд. Мотивація команд та інструменти управління. Розрахунок бюджету робочого часу з урахуванням напряму діяльності. Планування чисельності працівників суб'єкту бізнесу. Продуктивність праці, виробіток і трудомісткість. Тарифна система оплати праці. Форми й системи оплати праці. Безтарифні системи оплати праці. Планування фонду оплати праці.

Тема 4. Основні засоби та нематеріальні активи.

Загальна характеристика, структура та класифікація основних засобів

суб'єктів міжнародного бізнесу. Методи оцінки вартості основних засобів. Знос та амортизація основних засобів. Показники руху, ефективності використання основних засобів та напрями поліпшення їх використання. Сутність нематеріальних ресурсів. Визначення та характеристика нематеріальних активів бізнесу. Оцінка нематеріальних активів та напрями підвищення їх використання.

Тема 5. Виробнича та організаційна структура бізнесу.

Формування виробничого процесу та його структура. Типи та методи організації виробництва. Форми організації виробництва. Виробнича і соціальна інфраструктура бізнесу. Система управління сучасним суб'єктом міжнародного бізнесу. Визначення behavioral tricks бізнесу.

Тема 6. Витрати та засоби монетизації діяльності.

Сутність та класифікація витрат виробництва сучасного суб'єкту міжнародного бізнесу. Групування витрат за економічними елементами та калькуляційними статтями. Напрями зниження витрат виробництва та собівартості продукції, послуг. Бізнес-модель та монетизація. Формування цін на продукцію, послуги. Види цін. Політика ціноутворення. Методи ціноутворення. Стратегії ціноутворення, базові метрики. Сутність product market fit. Цикл розвитку продукту. Алгоритм запуску продукту суб'єктів міжнародного бізнесу.

Тема 7. Фінансово-економічні результати бізнесу.

Фінансова діяльність суб'єктів міжнародного бізнесу. Сутність, класифікація та методика визначення фінансових результатів. Прибуток і доходи суб'єктів міжнародного бізнесу. Механізм розподілу прибутку суб'єктів міжнародного бізнесу. Методи планування прибутку. Функції прибутку, фактори, що впливають на його розмір та порядок розподілу прибутку. Показники, резерви і чинники підвищення ефективності виробництва суб'єктів міжнародного бізнесу.

Тема 8. Дипломатична комунікація як основа бізнесу та вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

Сутність поняття дипломатичної комунікації та бізнес-комунікації. Етапи бізнес-комунікацій та їх типологія. Комунікативні шуми та бар'єри. Етика ділових комунікацій. Усні комунікації. Невербальні засоби комунікації. Ділові комунікації за допомогою письмових документів. Стратегії ведення переговорів з партнерами та потенційними інвесторами. Особливості міжкультурної бізнес-комунікації. Маніпуляції в бізнес-комунікації. Конфлікти в процесі ділових комунікації.

Тема 9. Методи прийняття управлінських рішень на міжнародному рівні.

Показники виробництва продукції, послуг та методи їх визначення. Якість продукції та методи її оцінки. Стандартизація та сертифікація продукції як фактори підвищення її якості. Конкурентоспроможність продукції та методи її оцінки суб'єктів міжнародного бізнесу..

Тема 10. Економічна ефективність та антикризова діяльність бізнесу.

Показники оцінки ефективності суб'єктів міжнародного бізнесу. Основні фактори та напрями економічного зростання. Система виживання суб'єктів міжнародного бізнесу в ринкових умовах. Економічна безпека суб'єктів міжнародного бізнесу: сутність, мета, елементи і схема організації. Напрямки

організації економічної безпеки суб'єктів міжнародного бізнесу за функціональними складовими. Оцінка рівня економічної безпеки суб'єктів міжнародного бізнесу. Управління ризиками господарської діяльності. Суть, мета і види санації суб'єктів міжнародного бізнесу. Причини і симптоми банкрутства суб'єктів міжнародного бізнесу. Процедура порушення справи про банкрутство. Процес ліквідації збанкрутілих суб'єктів міжнародного бізнесу.

Змістовий модуль 2. Створення та розвиток власного суб'єкту міжнародного бізнесу та реалізація стратегії щодо конкурентної діяльності компанії.

Тема 11. Використання бізнес-симулятора з тестування та виконання фінального завдання за створенням та просуванням власного бізнесу.

Вивчення потреб та більш цільової аудиторії бізнес-середовища. Desk-дослідження. MVP (поняття, етапи, критерії тестування ідеї, критерії успішності бізнесу). Сутність пріоритизації суб'єктів міжнародного бізнесу. Дизайн-мислення при створенні власного суб'єкту міжнародного бізнесу. Поведінка користувачів продукту. Основи продуктової аналітики та основи роботи з інструментами та практиками прийняття рішень в продуктових командах. Валідація власних бізнес-ідей за допомогою кількісних та якісних опитувань, а також завдяки тестуванню гіпотез. Основи оперування основними маркетинговими інструментами для просування продукту суб'єктів міжнародного бізнесу. Взаємодія з технічними членами команди, розуміючи, яку роль та функцію вони відіграють в розробці продукту суб'єктів міжнародного бізнесу. Мислення продуктовими та підприємницькими категоріями. Алгоритм стратегії запуску продукту суб'єктів міжнародного бізнесу та аналіз успішності продукту, враховуючи пріоритети старт-спеціалізації Харківського регіону.

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань

Назва теми та завдання	Зміст
Тема 1. Практичне заняття. Завдання 1.	Практичне заняття щодо розвитку бізнес відносин у міжнародних економічних відносинах. Потрібно визначити характеристику структури ринку діяльності суб'єкта міжнародного бізнесу, враховуючи пріоритети Харківського регіону; характеристику продукції на міжнародному рівні.
Тема 2. Практичне заняття. Завдання 2.	Особливості бізнесу та підприємництва та умови підприємницького бізнесу у міждисциплінарному

	<p>поєднанні із політичними, юридичними та природничими аспектами.</p> <p>Потрібно визначити зовнішнє середовище функціонування суб'єктів підприємницької діяльності.</p>
<p>Тема 3. Практичне заняття.</p> <p>Завдання 3.</p>	<p>Сформувати основи менеджменту команд, мотивацію команд та інструменти управління, усвідомлюючи цінності вільного демократичного суспільства в Україні.</p>
<p>Тема 4. Практичне заняття. Завдання 4.</p>	<p>Потрібно визначити показники руху, ефективності використання основних засобів та нематеріальних активів використання, оцінюють та аналізують безпекові компоненти у міжнародних економічних відносинах.</p> <p>Сформувати загальну характеристику, структуру та класифікацію основних засобів.</p>
<p>Тема 5. Практичне заняття.</p> <p>Завдання 5.</p>	<p>Сформувати визначення виробничого процесу та його структуру.</p>
<p>Тема 6. Практичне заняття. Завдання 6.</p>	<p>Сформувати product market fit. Охарактеризувати цикл розвитку продукту та алгоритм запуску продукту.</p>
<p>Тема 7. Практичне заняття.</p> <p>Завдання 7.</p>	<p>Потрібно визначити показники, резерви і чинники підвищення ефективності виробництва суб'єктів міжнародного бізнесу.</p>
<p>Тема 8. Практичне заняття. Завдання 8.</p>	<p>Практична робота щодо питань маніпуляцій в бізнес-комунікації та вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.</p>
<p>Тема 9. Практичне заняття.</p> <p>Завдання 9.</p>	<p>Практична робота щодо прийняття управлінських рішень суб'єктів міжнародного бізнесу на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.</p>
<p>Тема 10. Практичне заняття. Завдання 10.</p>	<p>На основі статистичних даних розрахувати показники оцінки ефективності бізнесу та прогнози виживання підприємства в сучасних ринкових умовах з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.</p>
<p>Тема 11. Практичне заняття. Завдання 11.</p>	<p>Потрібно визначити основні фактори та напрями економічного зростання.</p>
<p>Тема 11. Семінарське заняття. Завдання 12.</p>	<p>Практична робота на бізнес-симуляторі щодо вивчення потреб та більш цільової аудиторії бізнес-середовища, валідації власних бізнес-ідей за допомогою кількісних та якісних опитувань.</p>

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
<p>Тема 1. Сутність економіки бізнесу, його структура та функції на міжнародному рівні; Тема 2. Бізнес та підприємництво. Види та організаційно-правові форми; Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці з урахуванням напрямку діяльності; Тема 4. Основні засоби та нематеріальні активи; Тема 5. Виробнича та організаційна структура бізнесу; Тема 6. Витрати та засоби монетизації діяльності; Тема 7. Фінансово-економічні результати бізнесу; Тема 8. Дипломатична комунікація як основа бізнесу та вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні; Тема 9. Методи прийняття управлінських рішень на міжнародному рівні; Тема 10. Економічна ефективність та антикризова діяльність бізнесу.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу з економіки бізнесу та нормативно-розпорядчих документів та довідкових матеріалів</p>
<p>Тема 1. Сутність економіки бізнесу, його структура та функції на міжнародному рівні; Тема 2. Бізнес та підприємництво. Види та організаційно-правові форми; Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці з урахуванням напрямку діяльності; Тема 4. Основні засоби та нематеріальні активи; Тема 5. Виробнича та організаційна структура бізнесу; Тема 6. Витрати та засоби монетизації діяльності; Тема 7. Фінансово-економічні результати бізнесу; Тема 8. Дипломатична комунікація як основа бізнесу та вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні; Тема 9. Методи прийняття управлінських рішень на міжнародному рівні; Тема 10. Економічна ефективність та антикризова діяльність бізнесу; Тема 11. Використання бізнес-симулятора з тестування та виконання фінального завдання за створенням та просуванням власного бізнесу.</p>	<p>Підготовка до практичних та семінарських занять</p>

<p>Тема 11. Використання бізнес-симулятора з тестування та виконання фінального завдання за створенням та просуванням власного бізнесу.</p>	<p>Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання за допомогою бізнес-симулятора з тестування та виконання фінального завдання за створенням та просуванням власного суб'єкту міжнародного бізнесу</p>
<p>Тема 1. Сутність економіки бізнесу, його структура та функції на міжнародному рівні; Тема 2. Бізнес та підприємництво. Види та організаційно-правові форми; Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці з урахуванням напряду діяльності; Тема 4. Основні засоби та нематеріальні активи; Тема 5. Виробнича та організаційна структура бізнесу.</p>	<p>Написання контрольної роботи</p>
<p>Тема 1. Сутність економіки бізнесу, його структура та функції на міжнародному рівні; Тема 2. Бізнес та підприємництво. Види та організаційно-правові форми; Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці з урахуванням напряду діяльності; Тема 4. Основні засоби та нематеріальні активи; Тема 5. Виробнича та організаційна структура бізнесу; Тема 6. Витрати та засоби монетизації діяльності; Тема 7. Фінансово-економічні результати бізнесу; Тема 8. Дипломатична комунікація як основа бізнесу та вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні; Тема 9. Методи прийняття управлінських рішень на міжнародному рівні; Тема 10. Економічна ефективність та антикризова діяльність бізнесу; Тема 11. Використання бізнес-симулятора з тестування та виконання фінального завдання за створенням та просуванням власного бізнесу.</p>	<p>Підготовка до екзамену</p>

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та / або лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція (Тема 4, 6, 7, 8, 9), проблемна лекція (Тема 1, 11), лекція-дискусія (Тема 2, 3, 5, 10)).

Наочні (демонстрація (Тема 1 - 11)).

Практичні (практична робота (Тема 1 - 10), створення власного суб'єкту міжнародного бізнесу на бізнес-симуляторі (Тема 11)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів: максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається: сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: практичні або семінарські завдання за темами 1, 5, 7, 9 (5 балів), дві письмові контрольні роботи за змістовими модулями (по 5 балів), індивідуальне навчально-дослідне завдання на бізнес-симуляторі за темою 11 (20 балів), практикум за темою 3 та 6 (по 5 балів). На практичних заняттях у другому змістовому модулі студенти аналізують показники оцінки ефективності бізнесу та прогнозують виживання підприємства в сучасних ринкових умовах з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин. Виконуючи завдання з теми 11, студенти проходять інтерактивне навчання на бізнес-симуляторі щодо вивчення потреб та більш цільової аудиторії бізнес-середовища, валідації власних бізнес-ідей за допомогою кількісних та якісних опитувань, а також завдяки тестуванню гіпотез та детально вивчають алгоритм стратегії запуску продукту, враховуючи пріоритети старт-спеціалізації Харківського регіону.

Семестровий контроль: Екзамен.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес».

Семестр I

Навчальна дисципліна «Економіка бізнесу»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (тестове). (30 балів)

1. Звичайна діяльність підприємства поділяється?

1. На операційну, фінансову, інвестиційну.
2. На операційну, основну, фінансову.
3. На основну, фінансову, інвестиційну.

2. Виробнича собівартість за економічними елементами ділиться на витрати:

1. Матеріальні, по оплаті праці, по відрахуваннях на соціальні потреби, амортизацію, витрати на відрядження, інші.
2. Матеріальні, по оплаті праці, по відрахуваннях на соціальні потреби, амортизація, інші.
3. Розрахунково-касового обслуговування, матеріальні, по оплаті праці, по відрахуваннях на соціальні потреби, амортизацію, інші.

3. Які загальновиробничі витрати включаються в собівартість реалізованої продукції?

1. Постійні розподілені.
2. Постійні нерозподілені.
3. Постійні.

4. Методи обліку витрат основної діяльності та калькулювання собівартості продукції?

1. Виробничий.
2. Простий, попередільний, позамовний, нормативний.
3. Середньозваженою собівартості.

5. Як визначається фактична собівартість реалізованої продукції?

1. Підсумовуванням всіх витрат на виробництво.
2. До витрат незавершеного виробництва на початок місяця додають витрати за місяць і віднімають витрати незавершеного виробництва на кінець місяця.

3. Вирахуванням з виробничої собівартості залишків незавершеного виробництва.

6. Який показник є джерелом надходження доходів до бюджету держави, через систему оподаткування:

1. Валовий прибуток.
2. Прибуток.
3. Чистий прибуток.

7. До операцій інвестиційної діяльності при зміні капітальних інвестицій відносять:

1. Купівлю, дооцінку і боргові зобов'язання.
2. Покупку, дооцінку і уцінку, курсові різниці.
3. Курсові різниці, продаж і надання позик.

8. Фінансові доходи включають в себе:

1. Доходи від реалізації іноземної валюти і дивіденди отримані.
2. Доходи від спільної діяльності та відсотки отримані.
3. Дохід від операційної оренди та суми отриманих штрафів.

9. До основних функцій управління не відносять:

- а. контроль; б. економічні; в. адміністративні; г. планування;
д. організація; ж. випуск якісної продукції; з. мотивація.

10. Нарахування амортизації основних засобів на підприємстві починається:

1. з місяця, наступного за місяцем, в якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання;
2. починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта основних засобів;
3. починаючи з моменту придбання об'єкта основних засобів.

Завдання 2 (стереотипне). (4 балів)

Використавши облікові формули звіту про прибутки та збитки, необхідно розрахувати пропущені значення наведені в таблиці.

Банк	Доход и	Актив и усього	Витрат и	Зобов'язанн я усього	Прибуто к	Резерв и	Капітал усього
Сігма	50000	130000	35000	80000		2800	
Гама		150000	55000		15000	3500	70000

Завдання 3 (діагностичне). (6 балів)

Встановити величину зменшення вартості морально застарілого обладнання, якщо відомо, що первісна його вартість – 15 тис. грн., первісна вартість нового, більш досконалого обладнання – 14 тис. грн.; річна продуктивність морально застарілого обладнання 100 тис. шт. Строк служби морально застарілого обладнання 10 років, нового – 8 років.

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (тестове). (30 балів)

За кожний правильний тест, при наявності розрахунків – 3 бали.

Завдання 2 (стереотипне). (4 бали)

2 - визначені облікові формули звіту про прибутки та збитки;

2 - визначити фінансові формули об'єктів підприємства.

Завдання 3 (діагностичне). (6 балів)

2 - розрахувати планові показники обсягу виробництва;

2 - розрахувати планові показники обсягу реалізації продукції;

2 - розрахувати планові показники обсягу виробництва і реалізації продукції.

Затверджено на засіданні кафедри «Міжнародні економічні відносини»

Протокол № 1 від 28.08.2023 року

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Екзаменатор _____
(підпис)

Ірина ОТЕНКО
(прізвище та ініціали)
Аліна ЛИТВИНЕНКО
(прізвище та ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Ватаманюк О. Бізнес-економіка / Львів : Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2018. – 326 с.
2. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н. доц. Є. В. Ткача. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2023. – 264 с.
3. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника; д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. – 316 с.
4. Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика : навч. посібник / Зоя Галушка, Олена Лусте. – Чернівці : Чернівець. над. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 288 с.
5. Чепелюк М. І. Інструментарій стратегічного управління в контексті сучасних концепцій та трендів світового економічного розвитку: монографія / М. І. Чепелюк. - Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. - 396 с. – Режим доступу:

<http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/29911/1/1.%20Чепелюк%20М.%20І.%20Інструментарій%20стратегічного%20управління%20в%20контексті%20сучасних%20концепцій%20та%20трендів%20світового%20економічного%20розвитку%20мо.pdf>

Додаткова

6. Литвиненко А. О. Трансформація світового ринку в умовах глобалізації / А. О. Литвиненко, О. Д. Литвиненко // Міжнародні економічні та суспільні відносини: стан, проблеми, перспективи розвитку : монографія / за ред. Л. М. Савчук, М. В. Корнєєва. – Дніпро: Пороги, 2021. – С. 69-110. – Режим доступу:

http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/26918/1/1_Трансформація_світового_ринку_в_умовах_глобалізації_Монографія_міжнародн_2021_%28видавництва%29.PDF

7. Lytvynenko A. O. Directions of functioning of international business in the globalized environment // А. О. Lytvynenko, О. D. Lytvynenko // Інтернаука: фаховий міжнародний науковий журнал Серія: «Економічні науки». – 2022. № 1(57) – С. 142-148. – Режим доступу:

http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/27397/1/1.%20Статья_Литвиненко_Інтернаука.pdf

8. Lytvynenko A. O. The Impact of the Covid-19 Pandemic on the Dynamics of Financial Instruments in the World Trade // Lytvynenko A., Lytvynenko O., Otenko I., Hrabynskiy I., Povoroznyk M., Nikitin D. // WSEAS Transactions on Business and Economicsthis link is disabled, 2022, 19, pp. 1748–1763

<https://wseas.com/journals/articles.php?id=7331>

9. Lytvynenko A. O. Formation of international competitiveness of the region on the basis of the innovation and investment model of development in China / А. О. Lytvynenko, О. D. Lytvynenko // Інтернаука: фаховий міжнародний науковий журнал Серія: «Економічні науки» – Київ : Вид. дім «Інтернаука», 2021. – № 12 (01/45) / 2021. – С. 42-48. – Режим доступу:

http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/26066/1/6_выпуск.pdf

10. Lytvynenko A. Environmental and social responsibility management in international entrepreneurship in EU countries // Alina Lytvynenko, Olena Lytvynenko, Yevheniia Sribna, Nataliia Shmatko, Liliya Kustrich, Lyudmila Parhomenko, Tetiana Neboha E3S Web of Conferences 408, 2023, 01024 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.e3s-conferences.org/articles/e3sconf/abs/2023/45/e3sconf_iscmee2023_01024/e3sconf_iscmee2023_01024.html

11. Lytvynenko A. Formation of the strategy of the company in international business // А. О. Lytvynenko, О. D. Lytvynenko // International scientific journal «Internauka». Series: «Economic Sciences». – 2023. – № 2(70). – С. 133-140. – Режим доступу:

http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/29205/1/1_FORMATION%20

[OF%20THE%20STRATEGY%20OF%20THE%20COMPANY%20IN%20INTERNATIONAL%20BUSINESS.pdf](#)

12. Krugman Paul, Maurice Obstfeld and Marc Melitz. International Economics: Theory and Policy/ Krugman P. – Harlow, England : Pearson, 11th edition, 2018. – 800 p.
13. Van den Berg H. International Economies: A Heterodox Approach / H. Van den Berg.- 3rd Edition. Routledge, 2017. – 628 p.

Інформаційні ресурси

14. Бізнес України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mind.ua/business>
15. Бізнес Інформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/tag-biznes>
16. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mfa.gov.ua
17. Державний комітет України у справах національностей та міграцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.scnm.gov.ua
18. Міністерство економіки в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/News/List?lang=uk-UA&tag=News&pageNumber=2>
19. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
20. Про вищу освіту. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
21. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
22. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна «Економіка бізнесу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9093>